

Sygn. akt VI ACa 1454/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 stycznia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SA – Krzysztof Tucharz

Sędzia SA – Małgorzata Kuracka (spr.)

Sędzia SO del. – Marcin Kołakowski

Protokolant: – sekretarz sądowy Paulina Czajka

po rozpoznaniu w dniu 24 stycznia 2018 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z powództwa W. S.

przeciwko Bankowi (...)w P. z siedzibą w P.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 18 lutego 2016 r.

sygn. akt XXV C 994/14

I. oddala apelację;

II. zasądza od W. S. na rzecz Banku (...)w P. z siedzibą w P. kwotę 5 400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

VI A Ca 1454/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 18 lutego 2016r. , wydanym w sprawie z powództwa W. S. przeciwko Bankowi (...)w P. z siedzibą w P. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, w postaci nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W.z dnia 26 czerwca 2013r. r., sygn. akt III Nc 202/13, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 04 marca 2014r., Sąd Okręgowy w W.oddalił powództwo i stosownie do tego orzekł o kosztach procesu.

Rozstrzygnięcie Sądu zapadło na podstawie następujących ustaleń i rozważań.

W dniu 7 września 2011 roku w N. została zawarta umowa o kredyt obrotowy numer (...) pomiędzy Bankiem (...)w P. z siedzibą w P., a firmą (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.. Poręczycielem weksła, wystawionego w związku z zabezpieczeniem niniejszej umowy kredytu, był powód pełniący w tym okresie funkcję członka Zarządu Spółki (Prezesa). W dniu 8 czerwca 2012 roku Spółka wysłała do Banku pismo, wypowiadające umowę kredytową numer (...) o kredyt obrotowy, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia. Następnie bank wszczął wobec powoda postępowanie przed Sądem Okręgowym w W.III Wydział Cywilny. Sąd w postępowaniu

nakazowym w dniu 26 czerwca 2013 wydał nakaz zapłaty, w którym zobowiązał powoda do zapłaty na rzecz pozwanego kwoty 170.395,68 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 24 sierpnia 2012 roku. Wyżej wymieniony nakaz zapłaty został powodowi doręczony dnia 15 lipca 2013 roku, zaś zarzuty zostały złożone przez powoda w dniu 30 lipca 2013 roku. Z uwagi na niedotrzymanie terminu do wniesienia zarzutów, odrzucono je postanowieniem z dnia 07 sierpnia 2013r. Na powyższe postanowienie W. S. złożył zażalenie. Wezwany do uiszczenia opłaty od zażalenia powód nie uiszczył stosownej opłaty w terminie 7 dni, który to termin mijał w dniu 26 września 2013r., w związku z powyższym postanowieniem z dnia 8 października 2013r. sąd odrzucił jego zażalenie. Wniosek o zwolnienie od kosztów w postaci opłaty od zażalenia został złożony przez powoda 10 października 2013r. Wniosek o zwolnienie pozostał bez rozpoznania z uwagi na fakt, że również kolejne zażalenie powoda na postanowione z dnia 08 października 2013r. zostało odrzucone, z uwagi na jego złożenie po upływie przepisanych terminów. Następnie nakaz został zaopatrzony w klauzulę wykonalności i stanowi tytuł wykonawczy, na podstawie którego, z wniosku wierzyciela, Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym (...) wszczął postępowanie egzekucyjne.

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd I instancji doszedł do wniosku, iż powództwo opozycyjne, oparte na art. 840k.p.c., nie zasługiwało na uwzględnienie. Przytaczając obowiązującą w chwili wniesienia pozwu treść art. 840 par.1pkt.1-3Sąd podkreślił, iż istotą powództwa opozycyjnego jest wykazanie, że sam tytuł wykonawczy nie odpowiada istotnemu i rzeczywistemu stanowi rzeczy. Powództwo to dotyczy sytuacji, w których dłużnik przeczy, że powstał w stosunku do niego obowiązek wskazany w tytule wykonawczym, bądź przeczy zdarzeniom, które zaszły po wydaniu tytułu egzekucyjnego. Powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności nie prowadzi jednak do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy, zakończonej prawomocnym lub natychmiast wykonalnym orzeczeniem sądowym. Ma ono bowiem na celu pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, a nie podważenie treści orzeczenia sądowego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności. Przedmiotem sporu jest więc wykonalność tytułu wykonawczego (podobnie wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 3 października 2003r., sygn. akt I ACa 135/2003, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 1972r., sygn. akt II PR 372/72).

Następnie Sąd wskazał, iż okoliczności podnoszone przez powoda świadczą, że kwestionuje on ustalenia poczynione przez Sąd Okręgowy w W.w prawomocnie zakończonej sprawie o sygn. akt III Nc 202/13. Wśród kwestionowanych czynności Sądu wskazał na odmienne wyliczanie terminów m.in. terminu do złożenia zarzutów, nie rozpoznanie wniosku o zwolnienie od kosztów. Sąd powtórzył, iż rozważane powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności nie może prowadzić do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy zakończonej prawomocnym orzeczeniem sądowym. Powództwo opozycyjne oparte na przesłance określonej w art. 840 § pkt 1 k.p.c. jest dopuszczalne, o ile nie zachodzą przeszkody w postaci niedopuszczalności drogi sądowej, powagi rzeczy osądzonej lub zawisłości sporu. Orzeczenie zatem wydane z naruszeniem przepisów prawa, może być jedynie zwalczane w ramach przysługującego od niego środka odwoławczego, zwyczajnego jak i nadzwyczajnego. Jak wynika z materiałów zgromadzonych w toku postępowania, powód nie zdołał skutecznie zaskarżyć nakazu zapłaty z dnia 26 czerwca 2013r. W ocenie Sądu żądanie powoda zmierza do wywołania skutku, jaki mógłby powstać w wyniku orzeczenia oddalającego powództwo po wniesieniu zarzutów od nakazu zapłaty. Rozpoznawany pozew w istocie na celu miał zastąpienie środka zaskarżenia. Pierwsza więc podstawa powództwa nie może odnieść żadnego skutku, jako niedopuszczalna w toku procesu o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego.

Odnośnie zaś powództwa opartego na art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. byłoby ono zasadne, gdyby powód wykazał, iż nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane. Ciężar udowodnienia tej okoliczności spoczywa bowiem na powodzie, który obowiązkowi temu nie sprostał.

Apelację od powyższego wyroku złożył powód, który zaskarżył orzeczenie w całości. Zarzucił on naruszenie art. 233par.1k.p.c., polegające na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów i zaniechaniu wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego poprzez błędne przyjęcie, iż nie zostały spełnione przesłanki wyszczególnione w art.840par1pkt.1 i 2 k.pc. W oparciu o powyższe skarżący wnosił o zmianę wyroku i pozbawienie wykonalności przedmiotowego tytułu wykonawczego z zasadzeniem na jego rzecz kosztów postępowania, względnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył co następuje. Apelacja okazała się niezasadna. Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne Sądu I instancji i przyjmuje je za własne. Nie były one zresztą sporne, albowiem skarżący mimo wskazania zarzutów procesowych, kwestionował w istocie subsumpcję, zarzucając niezastosowanie art. 840 par.1 pkt.1 i 2 k.p.c./ wskazany, jak należy rozumieć pomyłkowo par.2 art. 840 k.p.c. dotyczy tytułu pochodzącego od organu administracyjnego/.

Przechodząc do analizy prawnej dochodzonego roszczenia należy wskazać w pierwszej kolejności, iż powód nie wykazał, ani nawet nie powoływał się, aby zaszły takie zdarzenia, jak spełnienie świadczenia, potrącenie, odnowienie, przyjęcie innego świadczenia przez wierzyciela, niemożność świadczenia, zwolnienie z długu etc.. Natomiast zdarzenia, z którymi apelant łączył w swoim subiektywnym mniemaniu wygaśnięcie poręczenia, takie jak zaprzestanie wykonywania funkcji Prezesa Zarządu w spółce, czy wypowiedzenie umowy kredytu, miały miejsce, stosownie do twierdzeń pozwu, odpowiednio w kwietniu i czerwcu 2012r., a zatem na rok przed złożeniem pozwu w postępowaniu nakazowym/ 7.06.2013r./ i przed wydaniem nakazu zapłaty. W konsekwencji brak jest podstaw do przyjęcia, iż po powstaniu tytułu nastąpiło zdarzenie wskutek którego zobowiązanie wygasło lub nie może być egzekwowane, a zatem do zastosowania art.840 par.1 pkt.2 k.p.c.

Przechodząc z kolei do analizy zdarzeń, o których mowa w art. 840 par.1 pkt.1 k.p.c. należy wskazać, iż z uwagi na fakt, iż przedmiotowy tytuł egzekucyjny jest orzeczeniem sądowym, to skarżący nie może kwestionować istnienia obowiązku stwierdzonego tym tytułem. Natomiast, wbrew konkluzjom zawartym w uzasadnieniu apelacji, powód w istocie rzeczy zaprzecza istnieniu skierowanego do niego roszczenia, dochodzonego w postępowaniu nakazowym, prowadząc polemikę merytoryczną, w ramach której powołuje się na „wygaśnięcie” poręczenia w związku z wypowiedzeniem umowy kredytowej oraz z uwagi na zaprzestanie przez niego pełnienia funkcji Prezesa Zarządu spółki. Należy zauważyć, iż / niezależnie od oceny ich zasadności/ są to okoliczności, zmierzające do przeniesienia sporu wekslowego na płaszczyznę stosunku podstawowego, które skarżący był władny i mógł podnosić w zarzutach od nakazu zapłaty. Zaszły one bowiem przed wydaniem powyższego orzeczenia, a nawet przed złożeniem pozwu w powyższej sprawie. W konsekwencji podnoszenie ich w niniejszym postępowaniu nie jest dopuszczalne, gdyż prowadziłoby to do ponownego merytorycznego badania roszczenia, objętego prawomocnym nakazem, na co cytowany przepis nie zezwala. Nie są to zatem okoliczności, na których oparto klauzulę wykonalności, w rozumieniu art. 840 par.1 pkt.1 k.p.c. Natomiast powyższe zarzuty nie zostały zbadane nie z „braku zainteresowania kolejnych instancji argumentacją merytoryczną powoda”, lecz z powodu uchybienia przez apelanta terminowi złożenia zarzutów od nakazu zapłaty, które w konsekwencji nie mogły zostać rozpoznane. Sprawa nie trafiła więc do trybu procesowego, gdzie powód / pozwany w powyższej sprawie/ mógłby składać inne dowody oraz zostać przesłuchany, a jego argumentacja byłaby przeanalizowana w uzasadnieniu wydanego wyroku. Niezależnie od powyższego ubocznie należy wskazać, iż wypowiedzenie umowy kredytowej nie zwalnia danego podmiotu zobowiązanego z niespłaconego długu w tym przedmiocie, zaś co do zasady istnienie poręczenia zobowiązania wekslowego przez Członka Zarządu spółki w charakterze osoby fizycznej nie jest zdeterminowane stałym pełnieniem tej funkcji. Natomiast ewentualne nieprawidłowości, dotyczące egzekucji, mogą być zwalczane w drodze stosownej skargi na czynności komornika. W związku z powyższym apelacja jako bezzasadna na podstawie art. 385 k.p.c. podlegała oddaleniu, zaś postanowienie o kosztach postępowania apelacyjnego uzasadnia treść art. 108 par.1 k.p.c. w zw. art. 98 par.1 i 3 k.p.c.